

395.

Na osnovu člana 24 stav 19 Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma ("Službeni list CG", broj 110/23), Ministarstvo unutrašnjih poslova donijelo je

PRAVILNIK

O BLIŽIM USLOVIMA, NAČINU SPROVOĐENJA I OBUCI ZA SPROVOĐENJE VIDEO-ELEKTRONSKE IDENTIFIKACIJE KLIJENTA

("Službeni list Crne Gore", br. 022/24 od 15.03.2024)

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se bliži uslovi i način sprovođenja identifikacije klijenta koji je fizičko lice, preduzetnik ili fizičko lice koje obavlja djelatnost, njegovog zakonskog zastupnika i ovlaštenog lica koja se vrši na daljinu, putem postupka video identifikacije korišćenjem sredstava elektronske komunikacije (u daljem tekstu: video-elektronska identifikacija), kao i način organizovanja i sadržaj obuke za sprovođenje video-elektronske identifikacije.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 2

Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) klijent je domaće ili strano pravno lice, privredno društvo, preduzetnik, fizičko lice, trust, drugo lice, odnosno sa njim izjednačeni subjekat koji vrši transakciju ili uspostavlja poslovni odnos sa obveznikom;
- 2) lična isprava je lična karta i pasoš;
- 3) elektronska lična isprava je lična karta i pasoš koji sadrže fotografiju lica i beskontaktni čip u kojem su sadržani fotografija, lični i drugi podaci tog lica i koju je izdao nadležni organ;
- 4) visoko-rizična treća država je država koja ne primjenjuje ili nedovoljno primjenjuje mjere, odnosno ne ispunjava standarde za sprečavanje pranja novca ili finansiranja terorizma u smislu Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, odnosno ne ispunjava međunarodne standarde iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma na osnovu podataka relevantnih međunarodnih organizacija.

Prostorija za sprovođenje video-elektronske identifikacije

Član 4

Obveznik u smislu člana 4 Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma (u daljem tekstu: obveznik) mora da ima posebnu prostoriju namijenjenu za sprovođenje video-elektronske identifikacije u kojoj su obezbijeđene adekvatne mjere za sprečavanje neovlašćenog pristupa.

Pristup prostoriji iz stava 1 ovog člana imaju lica koja odredi obveznik.

Pristup prostoriji iz stava 1 ovog člana mora biti neprekidno kontrolisan sistemom elektronske kontrole pristupa.

Prostorija iz stava 1 ovog člana mora biti pod neprekidnim video nadzorom.

Snimci video nadzora iz stava 4 ovog člana čuvaju se 90 dana od dana nastanka.

Tehnička rješenja

Član 5

Video-elektronska identifikacija sprovodi se u realnom vremenu (prenos uživo) i bez prekida.

Radi sprovođenja video-elektronske identifikacije obveznik je dužan da obezbijedi tehnička rješenja koja omogućavaju visok kvalitet prenosa slike i zvuka (video-audio zapis) u realnom vremenu (prenos uživo) i potpuno šifrovanje video-audio komunikacije između klijenta i obveznika (end-to-end encryption) tokom cjelokupnog trajanja te komunikacije.

Obveznik je dužan da obezbijedi neprekidno snimanje davanja saglasnosti od strane klijenta iz člana 24 stav 3 Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma (u daljem tekstu: Zakon), kao i neprekidno snimanje postupka video-elektronske identifikacije.

Na video-audio zapisima nastalim u skladu sa stavom 3 ovog člana moraju, sve vrijeme, u potpunosti biti vidljivi lice klijenta i zaposlenog kod obveznika koji sprovodi video-elektronsku identifikaciju (u daljem tekstu: zaposleni), datum i vrijeme snimanja, kao i aktivnosti klijenta koje od njega traži zaposleni tokom identifikacije.

Obveznik je dužan da obezbijedi da se sve aktivnosti u vezi korišćenja tehničkih rješenja iz stava 2 ovog člana, kao i pribavljanja podataka u postupku video-elektronske identifikacije evidentiraju u sistemskim i operativnim zapisima koji se čuvaju kako bi se obezbijedile ex-post informacije o tim aktivnostima i omogućilo utvrđivanje odgovornosti za njihovo sprovođenje.

Potvrda identiteta obveznika

Član 6

Obveznik koji je kreditna institucija dužan je da, upotrebom kvalifikovanog sertifikata za autentifikaciju internet stranice izdatog u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska identifikacija i elektronski potpis, obezbijedi odgovarajuću potvrdu svog identiteta na internetu, kako bi klijent čiji se identitet utvrđuje mogao da provjeri identitet tog obveznika prije otpočinjanja video-elektronske identifikacije.

Jednokratna lozinka

Član 7

Prije otpočinjanja i u toku postupka video-elektronske identifikacije, obveznik je dužan da dostavi klijentu jednokratnu lozinku na broj mobilnog telefona koji je klijent dostavio za komunikaciju sa obveznikom i da omogući potvrdu identiteta klijenta korišćenjem te lozinke.

Obveznik je dužan da ograniči vremensko važenje jednokratne lozinke na period koji je potreban za potvrđivanje identiteta klijenta.

Postupak video-elektronske identifikacije ne može početi, niti se završiti ako identitet klijenta nije potvrđen u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Redosljed procedura

Član 8

Tehnička rješenja obveznika koja će se koristiti za postupak video-elektronske identifikacije treba da omogućе sprovođenje procedure prema sljedećem redosljedu:

- klijent pokreće aplikaciju za sprovođenje postupka video-elektronske identifikacije kod obveznika, u koju unosi broj mobilnog telefona;
- obveznik klijentu dostavlja jednokratnu lozinku na broj telefona, koju klijent unosi u aplikaciju iz alineje 1 ovog stava, nakon čega se pojavljuje obavještenje o uslovima za sprovođenje postupka video-elektronske identifikacije;
- ako klijent prihvati uslove iz alineje 2 ovog stava omogućava se uspostavljanje video-audio komunikacije;
- na početku video-audio poziva obveznik klijentu ponavlja uslove za sprovođenje postupka video-elektronske identifikacije, obavještava ga o tome da je obavezan da se sa tim uslovima saglasi i da se saglasnost, odnosno video-audio poziv snima;
- ako je klijent dao saglasnost iz alineje 4 ovog stava omogućava se elektronsko čitanje podataka iz elektronske lične isprave, koje vrši klijent;
- prilikom slanja podataka iz alineje 5 ovog stava, obveznik šalje klijentu novu jednokratnu lozinku na broj telefona, koju klijent unosi u aplikaciju iz alineje 1 ovog stava i na taj način potvrđuje slanje podataka;
- nakon dobijanja podataka iz alineje 5 ovog stava obveznik provjerava da li su ti podaci potpuni, da li je lična isprava iz koje su podaci pročitani izdata u visoko-rizičnoj trećoj državi kao i da li je ta isprava važeća;
- ako je ličnu ispravu izdala visoko-rizična treća država ili je istekao datum do kojeg lična isprava važi, obveznik prekida postupak video-elektronske identifikacije i o tome obavještava klijenta;

- ako ličnu ispravu nije izdala visoko-rizična treća država i ako je isprava važeća, obveznik nastavlja postupak video-elektronske identifikacije;
- nakon sprovedenih radnji iz al. 1 do 9 ovog stava obveznik potvrđuje uspješnost postupka video-elektronske identifikacije, odnosno da video-elektronska identifikacija nije uspjela.

Provjera identiteta klijenta

Član 9

Identifikaciju klijenta zaposleni vrši upoređivanjem fizičkog izgleda klijenta sa fotografijom iz elektronske lične isprave koju je klijent očitao u skladu sa članom 8 stav 1 alineja 5 ovog pravilnika i sa fotografijom sa lične isprave koju je klijent dostavio obvezniku u skladu sa članom 24 stav 6 Zakona, kao i sa datumom rođenja iz lične isprave kako bi se uvjerio u starosnu dob klijenta.

Podatke koje je dobio u skladu sa članom 8 stav 1 alineja 5 ovog pravilnika zaposleni provjerava i u neposrednom razgovoru sa klijentom, na način što klijentu postavlja pitanja u vezi sa nekim od podataka koje sadrži lična isprava (datum rođenja, naziv organa koji je izdao i sl.).

Zaposleni procjenjuje da li su odgovori klijenta na pitanja iz stava 2 ovog člana ubjedljivi, smisleni i dosljedni.

Jezik na kojem se obavlja razgovor

Član 10

Razgovor zaposlenog i klijenta tokom postupka video-elektronske identifikacije obavlja se na crnogorskom jeziku.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, razgovor se može obaviti i na engleskom jeziku, pod uslovom da zaposleni posjeduje certifikat kojim se dokazuje znanje engleskog jezika na naprednom nivou (najmanje na nivou B2 prema Zajedničkom evropskom referentnom okviru za jezike) koji je izdala ovlašćena ustanova za učenje stranih jezika, certifikat akreditovanog filološkog fakulteta ili međunarodno priznat certifikat.

Razgovor iz st. 1 i 2 ovog člana zaposleni obavlja u skladu sa smjernicama koje obveznik utvrđuje internim aktima iz člana 24 stav 18 Zakona.

Provjera ovlašćenja zakonskog zastupnika, odnosno ovlašćenog lica klijenta

Član 11

Kad se vrši video-elektronska identifikacija zakonskog zastupnika, odnosno ovlašćenog lica klijenta, zaposleni je dužan da od tog lica zahtijeva da pred kamerom pokaže fotokopiju ovlašćenja kojom dokazuje svojstvo zakonskog zastupnika, odnosno ovlašćenog lica.

Zaposleni je dužan da utvrdi da ovlašćenje iz stava 1 ovog člana u potpunosti odgovara ovlašćenju koje je zakonski zastupnik, odnosno ovlašćeno lice klijenta dostavio obvezniku u skladu sa članom 24 stav 12 Zakona.

Sprovođenje video-elektronske identifikacije u ponovljenom postupku

Član 12

Kad se, u skladu sa članom 24 stav 16 Zakona, video-elektronska identifikacija sprovodi u ponovljenom postupku, taj postupak se sprovodi prema redosljedu i proceduri iz člana 8 ovog pravilnika.

Obveznik je dužan da internim aktima iz člana 24 stav 18 Zakona utvrdi broj neuspješnih pokušaja sprovođenja postupka video-elektronske identifikacije, nakon kojih se identifikacija klijenta mora izvršiti uz njegovo prisustvo, u skladu sa članom 22 Zakona.

Obuka za sprovođenje video-elektronske identifikacije

Član 13

Obuka zaposlenih za sprovođenje video-elektronske identifikacije sprovodi se kod obveznika.

Program obuke iz stava 1 ovog člana utvrđuje obveznik.

Program obuke iz stava 1 ovog člana mora da sadrži najmanje upoznavanje zaposlenih sa:

- odredbama zakona kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti;
- načinom sprovođenja postupka video-elektronske identifikacije koji je obveznik bliže uredio internim aktima iz člana 24 stav 18 Zakona.

Nakon završene obuke iz stava 1 ovog člana obveznik zaposlenom izdaje potvrdu o završenoj obuci.

Stupanje na snagu

Član 14

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

01 Broj: 070/24-11854

Podgorica, 13. marta 2024. godine

Ministar,

Danilo Šaranović, s.r.